

WERKEND, MAAR OOK ARM

PORTRETTEENBOEK

Jasper van Dijk & Inez Staarink

SP.

INLEIDING

Mensen die werken maar toch arm zijn: het zijn geen uitzonderingen meer in Nederland. In dit portrettenboek laat de SP tien van hen aan het woord.

Ruim een half miljoen mensen in Nederland moeten rond komen van het minimumloon, dat inmiddels 50 jaar bestaat. Maar voldoet het minimumloon nog wel? De SP heeft door het Nibud laten onderzoeken of gezinnen rond het sociaal minimum kunnen rondkomen. De conclusie is onthutsend. Veel gezinnen komen structureel geld tekort. Een stel met twee kinderen en een minimumloon komt 217 euro per maand tekort.

We mogen niet accepteren dat er in Nederland 'werkende armen' bestaan. Hoog tijd dus voor een forse verhoging van het minimumloon. Te beginnen met een verhoging van 10 procent. Een verhoging van het minimumloon heeft nog meer voordelen. De Nederlandse Bank, het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Rabobank pleiten voor hogere lonen. De loongroei blijft tot op heden achter en dat is niet gunstig voor de economie. Met het verhogen van het minimumloon kan een bredere loonsverhoging op gang gebracht worden. Dat is ook gunstig voor de modale inkomens en de inkomens boven het minimum.

Het minimumloon is de afgelopen decennia nooit substantieel verhoogd. Nu blijkt dat het minimumloon na 50 jaar niet meer voldoet, is het tijd om in te grijpen.

Het is tijd voor fatsoenlijk loon. Het is tijd voor rechtvaardigheid.

Dominique is een alleenstaande moeder van 38 jaar oud en heeft een dochter van zes jaar. Sinds haar scheiding wonen ze met z'n tweeën in een flat in Almere. Ze heeft een opleiding gevolgd voor een baan in de administratie, maar tot op heden heeft ze geen administratieve baan kunnen vinden. "Ik ben al een paar jaar op zoek naar een baan die past bij mijn opleiding. Maar aangezien ik weinig ervaring heb en oud ben, kom ik – ondanks mijn diploma – niet aan het werk in de administratie. Daarom ben ik gaan werken in de schoonmaakbranche."

Ze heeft een contract voor onbepaalde tijd van 15 tot 20 uur per week. Daarmee verdient ze 700 euro per maand netto. Meer uren in de schoonmaak kan ze fysiek niet aan omdat ze last heeft van chronische rugpijn en chronische vermoeidheid. "Bovendien zouden extra uren betekenen dat ik mijn dochter naar de opvang moet sturen en dat is te duur. Ik kom volgens de belastingdienst niet in aanmerking voor een kinderopvangtoeslag omdat mijn ex-partner dat al ontvangt. Zonder de toeslagen zou ik het niet redden. Mijn huur is namelijk al 635 euro per maand. Goedkopere woningen zijn niet beschikbaar in Almere."

Naast haar baan in de schoonmaak werkt Dominique ook als zzp'er. "Ik ben ook visagist. Ik wil hier heel graag mijn brood mee verdienen maar ik ben geen echte ondernemer. Er valt ook niet echt veel geld te verdienen in de visagie. Zo af en toe heb ik een leuk klusje. Ik ben creatief en kan mooie dingen maken. Dat vind ik echt leuk om te doen."

Het ouderschap heeft ze met haar ex-man 50/50 verdeeld. "Dat is maar goed ook, want ik zou het financieel niet redden als ik 100 procent van het ouderschap voor mijn rekening nam."

Bij boodschappen doen moet ze altijd opletten wat het kost. Ze vindt het jammer dat ze geen verse groenten kunnen eten, want dat maakt de boodschappen te duur.

"Ook kan mijn dochter niet op de sport die ze graag wil. Ze wil namelijk heel graag op paardrijden. Zelf kan ik helemaal niet sporten. Bovendien doen we de kachel zo min mogelijk aan en douchen we kort. Eigenlijk komen we nog vrij weinig buiten de deur. Ik kan geregeld niet op verjaardagsvisite gaan omdat ik niet met lege handen aan wil komen."

DOMINIQUE ALMERE SCHOONMAAKSTER

HAAR OPROEP AAN DE REGERING:

- > Verhoog de lonen.
- > Verlaag de BTW op boodschappen en zorg dat groente en fruit weer betaalbaar worden.

JAN TILBURG VERKEERSREGELAAR

Jan is verkeersregelaar. Hij probeert rond te komen van 70 euro per week. Hij werkt bij zijn huidige werkgever sinds juni vorig jaar. Daarvoor werkte hij terwijl hij werd opgeleid tot verkeersregelaar. Terwijl hij zijn opleiding kreeg moest hij een jaar in dienst blijven. Hij verdiende 6 euro netto per uur. Bij zijn nieuwe werkgever verdient hij 10 euro netto per uur. Een hele verbetering. Per maand is dat netto iets meer dan 1.300 euro. Van dat geld kan hij nu net rondkomen.

Hij heeft een nulurencontract. Dat betekent dat hij maar moet afwachten of er genoeg werk is om de rekeningen te kunnen betalen. Afgelopen tijd werkte hij gemiddeld 32 uur per week, maar in januari en februari is er helemaal geen werk.

Voor zijn opleiding tot verkeersregelaar was hij werkloos. "Ik word feitelijk gestraft omdat ik ben gaan werken. Doordat ik met mijn werk in 2017 net iets te veel verdiende, moet ik heel veel toeslag terugbetalen: 3.000 euro! Dat is echt heel veel geld. Dat heb ik niet zomaar op de plank liggen. Ik voel het echt als een straf." Toch wil hij blijven werken want hij vindt zijn werk leuk. "Ik heb een leuke baan, maar stel je voor dat je een rotbaan hebt en je voor niks moet werken. Helaas had het UWV ook nog eens een fout gemaakt met mijn WW. Dat moet ik ook nog terug betalen. Gelukkig heb ik een joviale huisbaas die mij, als ik het vraag, zo twee weken uitstel geeft met het betalen van de huur."

Hij is blij dat hij nu net kan rondkomen, maar er zijn dingen die hij echt mist. "Zo heb ik al twee jaar geen bezoek kunnen brengen aan mijn familie in Groningen. Mijn broer en zus wonen in Groningen. Ik kom daar oorspronkelijk vandaan. Er wonen ook heel veel vrienden van me." Wat hij ook jammer vindt is dat hij zich nog nooit een dagtripje naar Antwerpen heeft kunnen veroorloven. "Antwerpen schijnt een heel mooie stad te zijn en het ligt best dicht bij Tilburg." Toch heeft hij het zich al die jaren nog niet kunnen veroorloven.

ZIJN OPROEP AAN DE REGERING:

- > Verhoog de lonen en zorg er voor dat mensen er op vooruit gaan als ze gaan werken.
- > Voorkom dat mensen heel veel toeslagen moeten terugbetalen, bijvoorbeeld door deze per maand toe te kennen.

Roland is 55 jaar en werkt momenteel 23,5 uur in de week als schoonmaker. Vroeger werkte hij in de elektronica. Hij heeft ook jaren gewerkt als systeembeheerder. Op een gegeven moment wilde hij een omslag in zijn leven en is hij uit idealisme bij de kringloop gaan werken. Daar heeft hij 13 jaar gewerkt als bedrijfsleider, totdat hij in 2011 helaas zijn baan verloor. Een nieuwe baan vinden was niet makkelijk en hij kwam uiteindelijk in de bijstand terecht. Vanuit de bijstand deed hij mee aan het zogenoemde vertrouwensexperiment. Daar is hij erg enthousiast over. Normaal moet je in de bijstand het geld dat je verdient met werken tot 974 euro (het bijstandsniveau) helemaal inleveren. Met kleine baantjes ga je er dus niet op vooruit. Bij het Tilburgse experiment kon je met werken tot 199 euro per maand bijverdienen. Hij zag bij zichzelf en anderen dat dit een positief effect had.

Helaas kwam Roland in de problemen doordat hij in 2017 te veel had verdiend en daardoor in 2018 een bedrag van 4.500 euro aan toeslagen moest terugbetalen. Dat was een hele klap. Het voelde als een straf omdat je te veel uren hebt gewerkt. Met de baan die hij nu heeft, werkt hij eigenlijk alleen om de belastingdienst terug te kunnen betalen. Hij houdt amper geld over om van rond te komen, zo'n 50 euro per week. Zijn salaris bedraagt 922 euro per maand. "Ik ben alleen nog maar bezig met overleven. Je bent elke dag met die dag bezig, maar niet meer met de toekomst."

Gelukkig heeft Roland de tuin nog. Hij runt een vrijwilligersproject waarbij ze met een groepje mensen een moestuin hebben. Het is gezellig, het is een stukje zingeving en ze houden er gratis gezond voedsel aan over. Zonder de tuin zou hij het niet redden. Ook zou hij zich dan geen gezond voedsel kunnen veroorloven.

Door zijn lage inkomen zijn er zaken die Roland zich niet kan veroorloven. "Ik heb een zoon van 16 jaar. Die is goed bezig met een opleiding. Ik zou hem een ouderbijdrage moeten geven voor het studiegeld, maar dat kan ik niet. Als ik dat zou doen heb ik zelf niet te eten." Zijn zoon woont nu bij zijn ex. "Ik zou ook eigenlijk een onderhoudsbijdrage voor hem moeten betalen van 200 euro per maand, maar ik heb het geld niet."

ROLAND **TILBURG** **SCHOONMAKER**

ZIJN OPROEP AAN DE REGERING:

- > De experimenteerregeling in de bijstand werkt hartstikke goed. Maak een structurele regeling waarbij mensen een deel van hun bijverdienste in de bijstand mogen houden.
- > Waardeer mensen die vrijwilligerswerk doen. Zorg bijvoorbeeld dat de vrijwilligerskostenvergoeding in aanmerking komt voor de arbeidskorting.

MISHA RIJSWIJK MEDEWERKSTER BOUWMARKT

Misha is 31 jaar en alleenstaande moeder. Haar oudste zoon is bijna tien en haar jongste zoontje is 16 maanden. De vaders zijn buiten beeld. Ze werkt als verkoopster in een bouwmarkt. Meestal verdient ze tussen de 600 en 700 euro netto per maand. Ze heeft een contract voor 20 uur maar werkt in de praktijk vaak 24 uur. Haar werk vindt ze leuk. Op zich wil ze wel meer uren werken maar ze betwijfelt of ze er dan op vooruit gaat omdat de kinderopvang zo duur is. Ze is blij met het kindgebonden budget, maar het moet wel omhoog. De kinderopvangtoeslag is voor haar niet voldoende, want de kosten van de opvang rijzen de pan uit. Haar vader betaalt gelukkig de zorgverzekering voor het gezin. Ze hebben met z'n drieën ongeveer 90 euro per week te besteden. Het is lastig om met me dat geld het eind van de maand te halen. "Alles wordt duurder door de BTW-verhoging. Als werkende moeder wordt ik nu zelfs gekort op de inkomensafhankelijke combinatiekorting. Ik ben benieuwd in hoeverre ik mijzelf staande kan houden in 2019." Maar ze geeft de moed niet op. "Dit is hoe mijn leven is met twee kleine kinderen. Maar ik blijf doorvechten tot ik ze ooit meer kan bieden."

Ze is net verhuisd maar heeft haar gasfornuis niet mee kunnen nemen. Daardoor eten ze nu alleen kant-en-klaarmaaltijden of brood. Haar hoop is dat ze over een tijd ergens een tweedehandsgasfornuis kan kopen.

Doordat het inkomen zo laag is zijn er meer dingen die ze moeten missen in het gezin. "Ik kan mijn oudste zoon nooit een dagje uit bieden omdat ik er gewoon echt geen geld voor heb. Veel kinderen van zijn leeftijd hebben een iPad, maar ik kan me dat niet veroorloven. Ook cadeaus kopen voor de kinderen is een probleem. Mijn zoon was laatst jarig maar ik kon eigenlijk geen cadeau kopen. Gelukkig sprong opa bij en hadden we nog een hele leuke dag."

HAAR OPROEP AAN DE REGERING:

- > **Verhoog de lonen zodat het aantrekkelijk wordt om te werken.**
- > **Doe meer voor alleenstaande moeders.**

MALISSA DEN HAAG CALLCENTRE- MEDEWERKSTER

Malissa is alleenstaande moeder. Ze werkt 32 uur per week bij een callcenter als helpdesk-medewerkster. Bij deze baan kan ze vanuit huis werken. Dat vindt ze heel fijn omdat ze haar werk dan kan combineren met de zorg voor haar kind. Ze verdient 9,70 euro per uur. Netto is dat 1.150 euro per maand. "Theoretisch zou ik wel meer kunnen werken, maar ik wil mijn dochter de aandacht kunnen geven die ze nodig heeft. Ik moet werk en zorg combineren en het moet niet ten koste van mijn kind gaan."

Malissa is in het verleden in de schulden gekomen en zit nu in het WSNP-schuldsaneringstraject. Haar dochter is negen jaar oud. Zij gaat sinds kort naar het bijzonder onderwijs. Daar heeft ze het erg naar haar zin en het gaat goed. Malissa kan het vervoer naar school voor haar dochter niet betalen. Ze is nu verwickeld in een procedure met de gemeente Den Haag om dit vergoed te krijgen.

Ze vindt een hoger minimumloon hard nodig om de rekeningen te kunnen betalen. Dit jaar zijn de prijzen weer flink omhoog gegaan, merkte ze toen ze bij de supermarkt boodschappen ging halen. Ze was bijna het dubbele kwijt. "Het minimumloon is nog nooit substantieel verhoogd. De rijken worden rijker en de armen worden armer." Ze wil ook dat het minimumloon omhoog gaat om een betere toekomst voor haar kind te kunnen creëren. "Ik maak me zorgen over de toekomst van mijn kind. Met het leenstelsel is het niet meer te doen als mijn kind na haar 18e door wil leren. Je moet jezelf in de schulden steken. Dat vind ik een kwalijke zaak. Ze is nu nog jong, maar ze denkt erover om later dierenartsassistente te worden. Dat lijkt haar leuk. Maar ja, daar zitten kosten aan."

Malissa vindt het jammer dat ze geen uitjes kan betalen voor haar kind. Haar dochter wil heel graag een keer naar het buitenland, want daar is ze nog nooit geweest. Ze droomt ervan om met haar moeder naar Milaan te kunnen gaan.

HAAR OPROEP AAN DE REGERING:

- > **Verhoog het minimumloon.**
- > **Voer de studiefinanciering weer in zodat jong mensen zich niet in de schulden hoeven te steken als ze willen leren.**

PAUL AMSTERDAM CHAUFFEUR

Paul is rond de 50 en werkt als chauffeur voor ouderen- en gehandicaptenvervoer in Amsterdam. Hij verdient het minimumloon. Hij had eerst een nulurencontract, nu een 24-uurscontract. Maar feitelijk werkt hij al drie jaar fulltime. Hij moet ook vaak 's avonds en in het weekend werken maar krijgt daarvoor geen onregelmatigheidstoeslag. Net als bijna al zijn collega's bij het ouderen- en gehandicaptenvervoer, werkt Paul daar via een uitzendbureau. In een goede maand verdient hij 1.500 euro netto in de maand. Het werk vindt hij leuk, want het is heel sociaal werk. Voorheen heeft hij lang in de horeca gewerkt. Dat was ook mooi werk.

Hij vindt het wel onrechtvaardig dat hij er feitelijk niet op vooruit gaat ten opzichte van een bijstandsuitkering. Nu hij werkt, krijgt hij namelijk geen huurtoeslag meer en veel minder zorgtoeslag. Ook krijgt hij geen kwijtschelding van gemeentelijke belasting meer en geen stadspas. De stadspas is voor mensen met een laag inkomen. Met de pas kun je gratis of met korting naar bijvoorbeeld Artis, het museum of het zwembad. Toen hij na een tijdje werkloosheid weer aan het werk kwam, had hij minder recht op toeslagen. Hij is nu nog de toeslagen aan het terugbetalen die hij eerder te veel kreeg omdat hij ging werken.

"Als alleenstaande kan je amper rondkomen van het minimumloon. Kan je nagaan hoe dat voor gezinnen is! Ik haal het einde van de maand amper. Het stimuleert niet om te werken als je er niet op vooruit gaat." Hij kan zich geen vakantie veroorloven van zijn salaris. Dankzij een bijdrage van zijn ouders kan hij op vakantie. Veel van zijn collega's rijden de hele dag bejaarden en gehandicapten heen en weer, maar moeten naar huis op de fiets omdat ze zich geen auto kunnen veroorloven.

ZIJN OPROEP AAN DE REGERING:

- > **Het minimumloon moet veel en veel hoger. Hier kan je niet van rondkomen.**
- > **Zorg dat mensen er op vooruit gaan als ze vanuit de uitkering gaan werken.**

Martine woont in een klein dorp en is alleenstaande moeder. Ze heeft twee kinderen, één van acht en één van zes jaar. Met haar kinderen moet ze rondkomen van 60 euro per week. Ze verdient met haar baan in de horeca het minimumloon: gemiddeld komt dat neer op zo'n 800 euro netto per maand. Het aantal uren dat ze werkt wisselt met de seizoenen. Ze heeft een nulurencontract maar werkt in de zomer soms 30 of 40 uur per week. Ze krijgt geen onregelmatigheidstoeslag voor werk in de avond of het weekend. Naast haar salaris krijgt ze een aanvullende Wajong-uitkering. Daarmee komt haar totale maandinkomen op ongeveer 1.000 euro netto per maand.

Het loont voor haar niet om te werken, want als ze niet zou werken zou ze een hogere Wajong-uitkering ontvangen van zo'n 1.100 euro. "Het is heel wrang dat ik elke week als ik ga werken zo'n 20 euro aan inkomen verlies. Toch kies ik ervoor om te werken. Mijn werk in de horeca is heel leuk. Het is gezellig en je doet veel contacten op." Naast haar inkomen krijgt ze huurtoeslag, zorgtoeslag en een kindgebonden budget voor haar kinderen. Zonder kindgebonden budget zou ze het zeker niet redden. "Dat heb je echt nodig, want kinderen kosten gewoon veel geld. En voor al die uitgaven die je hebt, is het kindgebonden budget nog te laag." Dankzij Stichting Leergeld kunnen haar kinderen ieder een sport beoefenen. De ene zit op voetbal en de ander op zwemmen.

Het moeilijkste vindt ze dat ze haar kinderen geregeld bepaalde dingen niet kan geven, zoals nieuwe kleren of cadeautjes. "Je staat ermee op en je gaat ermee naar bed. Je wordt er continu mee geconfronteerd dat je weinig geld hebt. Volgende week is mijn zoontje uitgenodigd op een kinderfeestje. Ik ben heel blij dat het mij gelukt is om een cadeautje te kopen. Wij moeten van 60 euro per week met het hele gezin rondkomen. Als daar 5 euro voor een cadeautje vanaf gaat, is dat een flinke hap. Nu zijn de boodschappen ook weer duurder geworden met de BTW-verhoging. Er zijn mensen die dat niet eens merken, maar voor ons komt dat hard aan. En stel dat de wasmachine kapot gaat, dan heb ik echt een groot probleem."

MARTINE TUBBERGEN HORECA- MEDEWERKSTER

HAAR OPROEP AAN DE REGERING:

- > Verhoog het kindgebonden budget zodat (alleenstaande) ouders met een laag inkomen hun kinderen kunnen geven wat ze nodig hebben.
- > Draai de verhoging van de BTW terug en zorg dat de boodschappen betaalbaar blijven.

ELS DORDRECHT ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER

HAAR OPROEP AAN DE REGERING:

- > Stop met privatiseren en aanbesteden van de zorg. Zo worden deze basisvoorzieningen moeilijk bereikbaar voor de mensen voor wie ze in de eerste plaats bedoeld zijn.
- > Schaf het eigen risico af. Maak zorg weer betaalbaar en toegankelijk voor iedereen.

Els is alleenstaand moeder. Ze heeft twee kinderen van 10 en 18 jaar oud. Ze heeft een vaste baan bij een stichting. Ze doet daar leuk en afwisselend werk: administratie, secretariaat, fondsenwerving, publiciteit, coördinatie van de vrijwilligers. Ze krijgt voor 20 uur betaald, maar in de praktijk werkt ze vaak meer uren. Haar inkomen bedraagt 1.500 euro netto in de maand. Van dat bedrag houdt het gezin ongeveer 200 euro per week over voor boodschappen en zorgkosten.

Daarmee gaat het nu nog altijd een heel stuk beter dan een paar jaar terug. “Een aantal jaar geleden was ons wekelijks besteedbaar inkomen rond de 50 euro. Omdat ik borstkanker had en een scheiding doormaakte werd ik geconfronteerd met hoge eigen bijdragen voor zorg en ondersteuning. Heel oneerlijk dat mensen die ziek zijn ook nog met zoveel extra kosten worden geconfronteerd. Je wordt eigenlijk beboet voor ziek zijn.”

Helaas komen problemen vaak niet alleen. “Tot overmaat van ramp kreeg ik ook nog een hoge rekeningen van de belastingdienst. Ik moest toeslagen terug betalen. Daar kwam bij dat mijn ex de combinatiekorting opstreek omdat hij van ons twee het laagste inkomen had. Het heeft lang geduurd voor ik over alles heen was.” Wel ergert ze zich er nog elke dag aan hoe de zorg kapot wordt gemaakt door privatiseringen. “Mensen in zorginstellingen worden ontslagen en na aanbesteding weer aangenomen onder slechtere voorwaarden. Schandalig!” Ze heeft nu nog steeds geen hoog inkomen maar het is veel beter dan het was, en het gaat de goede kant op.

“Als alleenstaande werkende moeder heb je niet alleen een gebrek aan geld, je hebt ook een chronisch gebrek aan tijd. Ik kamp met een groot gebrek aan tijd voor mezelf. Mijn leven bestaat uit werken en zorgen. Ik sta overal alleen voor en ben voor alles verantwoordelijk.” Het lukt Els en haar gezin om rond te komen van het inkomen dat ze hebben. In de periode dat ze maar 50 euro per week te besteden had, heeft ze geleerd om heel zuinig te leven. “Rondkomen lukt. Maar er mag niks misgaan. Als er een wasmachine kapot gaat, hebben we een probleem. We moeten nog steeds goed nadenken over alles wat we aan schaffen, inclusief kleding. Maar wat ik echt graag zou willen is een oppas of een hulp in de huishouding inhuren en wat leuks voor mezelf doen.”

JUSLENE AMSTERDAM COACHT VROUWEN IN ARMOEDE

Juslene is een vrouw van 37 en woont in Amsterdam. Ze heeft 11 jaar lang voor H&M gewerkt en kreeg daar op een gegeven moment een leidinggevende functie. Toch verdiende ze daar maar 50 euro netto per maand meer dan het minimumloon. Op een gegeven moment kreeg ze relatieproblemen en gingen zij en haar vriend uit elkaar. Van twee inkomens werd het één inkomen. De vaste lasten gingen wel gewoon door. Ze kon niet rondkomen en kreeg schulden. “Op een gegeven moment moest ik gaan kiezen wat ik kon betalen en wat niet. Toen ging het snel van kwaad tot erger want de incassokosten zijn altijd heel hoog. Ik was altijd bezig met overleven. En voordat je je dagelijkse boodschappen kan doen moet je altijd nagaan of je het wel kan betalen. Ik was altijd aan het rekenen en vulde het ene gat met het andere.”

Ondanks al het gereken ging het bergafwaarts. Ze kon haar zorgverzekering niet betalen en kwam in de wanbetalersregeling. In de wanbetalersregeling moet je elke maand 25 procent extra betalen voor je zorgverzekering. “Ik kon de zorgverzekering al niet betalen, dus de zorgverzekering plus 25 procent extra kon ik al helemaal niet betalen!” Toen kwam het moment dat ze de huur niet meer kon betalen. “Ik trof een afbetalingsregeling. Maar ik moest al zoveel andere dingen afbetalen, dat het niet meer lukte met de huur. Ik moest mijn sociale huurwoning opgeven en trok in bij een vriendin, om de kosten te drukken. Al die tijd werkte ik gewoon.”

Omdat ze de achterstallige rekeningen van de zorgverzekering en de huur moest afbetalen werd er beslag op haar loon gelegd. “Ik schaamde me heel erg tegenover mijn werkgever toen er voor het eerst beslag op mijn loon gelegd werd. Nu weet mijn werkgever het ook, dacht ik.” Door alle stress werd ze overspannen.

Inmiddels is ze uit het dal gekropen. Ze heeft in Amsterdam lotgenoten-groepen opgericht voor vrouwen met een laag inkomen of schulden. Ook geeft ze workshops aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of met een laag inkomen. Het doel van de workshops is om de deelnemers te leren zelfredzaam te worden en weer mee te

doen in de samenleving. Voor haar project heeft ze prijzengeld gekregen van het project ‘Amsterdam West Sociale Helden’. Inmiddels verdient ze als zzp'er haar eigen kost. Ze komt net rond. Maar omdat ze haar huurwoning op heeft moeten geven staat ze nu weer voor zo'n 10 jaar op de wachtlijst voor een sociale huurwoning.

HAAR OPROEP AAN DE REGERING:

- > **Schaf de wanbetalersregeling in de zorgverzekering af. Het is een boete op arm zijn.**
- > **Zorg voor voldoende betaalbare woningen.**

ELINE ARNHEM COACHT ONDERNEMENDE MOEDERS

Eline is 39 jaar en een alleenstaande moeder van een zoontje van vier. Ze werkt als coach voor ondernemende moeders. Met haar werk verdient ze ongeveer 500 euro netto per maand. Haar zzp-inkomen wordt aangevuld vanuit de WIA tot 936 euro netto per maand. Daarnaast krijgt ze nog kindgebonden budget. Het kindgebonden budget is te laag voor alle uitgaven, maar zonder zou ze het zeker niet redden.

Omdat ze een eigen koopwoning bezit, heeft ze verder geen recht op toeslagen. “Ik heb mijn woning nooit kunnen verkopen omdat ik dan met een grote restschuld opgezadeld zou zitten. Daarmee zouden de problemen alleen maar veel erger worden. Ondertussen moeten we wel in ons levensonderhoud voorzien. Ik vind het onterecht dat je met een eigen huis dat onder water staat, geen recht hebt op toeslagen of bijstand.” Ze heeft 25 euro per week te besteden voor boodschappen en alle andere zaken. Het gezin loopt bij de voedselbank.

Eline's financiële problemen begonnen toen haar ex er met alle spullen en alle spaargeld vandoor ging. Omdat hij zich nooit van hun woonadres had uitgeschreven, had Eline nergens recht op. Al snel was haar spaargeld op en kon ze letterlijk geen eten kopen. Zelfs voor de voedselbank kwam ze niet in aanmerking omdat haar inkomen op papier te hoog was doordat het salaris van haar ex werd meegerekend. “Ik viel in het grijze gat tussen alle regels.” Gelukkig was er een kleine stichting, de Weggeefhoek, die het gezin in deze moeilijke tijd van eten heeft voorzien. Pas na een jaar was de bureaucratische knoop opgelost en werd haar ex uitgeschreven van haar adres. Toen bleek ook dat ze een oude aanspraak op een WIA-uitkering kon doen herleven.

Eline en haar zoontje laten een roerige periode achter zich. Het gaat nu een stuk beter met hen. Toch zijn er nog veel dingen die ze moeten missen. Zo is het gezin voor het dagelijks eten afhankelijk van de voedselbank, waar ze inmiddels wel toegelaten zijn. “Mijn familie woont in het westen van het land.

Maar vanwege de reiskosten kunnen we daar niet vaak heen.” Haar ex, die inmiddels boven water is, moest 300 euro per maand aan alimentatie betalen. “Hij weigert echter alimentatie te betalen. Het LBIO, de instantie die alimentatie int, heeft als schuldeiser geen prioriteit. Je moet achteraan aansluiten en daardoor ontvangen we nog steeds niks. Waarom moet mijn kind daarvan de dupe zijn? In Nederland sta je machteloos als je ex niet betaalt. In Duitsland en Scandinavië zorgt de overheid dat kinderen de alimentatie krijgen waar ze recht op hebben, en verhalen ze de kosten indien mogelijk op de weigerachtige ouder.”

HAAR OPROEP AAN DE REGERING:

- > **Voorkom dat mensen buiten de regelingen vallen. Houdt rekening met zzp'ers en mensen die een eigen huis hebben maar dit niet zonder restschuld of huisvestingsproblemen kunnen verkopen. Zij moeten ook een uitkering, mogelijkheid tot kwijtscheldingen van gemeentelijke heffingen en toeslagen kunnen krijgen.**
- > **Zorg dat alleenstaande moeders hun alimentatie ontvangen, ook als er een onwillige of agressieve ex is. Neem een voorbeeld aan Duitsland waar bij niet betalen de alimentatie binnen 10 dagen door de overheid uitbetaald wordt en verhaald wordt op de ex.**

SP.NL